I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2020/696

2020 m. gegužės 25 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių, atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

pasikonsultavę su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([1]),

kadangi:

(1) dėl COVID-19 pandemijos smarkiai sumažėjo oro eismas, nes labai sumažėjo transporto paklausa ir valstybės narės ir trečiosios šalys pandemijai suvaldyti ėmėsi tiesioginių priemonių, kaip antai uždaryti sienas ir uždrausti oro eismą;

(2) iš Eurokontrolės, kuri yra Europos saugios oro navigacijos organizacijos tinklo valdytoja, paskelbtų duomenų matyti, kad 2020 m. kovo mėn. pabaigoje oro eismas Europos regione sumažėjo maždaug 90 %, palyginti su 2019 m. kovo mėn. Oro vežėjai praneša apie labai sumažėjusį išankstinių rezervacijų skaičių ir dėl COVID-19 pandemijos atšaukia daug skrydžių, numatytų 2019–2020 m. žiemos ir 2020 m. vasaros sezonų laikotarpiais, kuriems sudaromi tvarkaraščiai. Dėl staigaus paklausos sumažėjimo ir beprecedenčio atšauktų skrydžių skaičiaus oro vežėjams kilo didžiulės likvidumo problemos. Tos likvidumo problemos yra tiesiogiai susijusios su COVID-19 pandemija;

(3) Sąjungos oro vežėjai, prieš COVID-19 pandemiją neturėję finansinių sunkumų, turi likvidumo problemų, dėl kurių gali būti sustabdytas jų licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimas, ji gali būti atšaukta arba pakeista laikina licencija nesant struktūrinės ekonominės būtinybės, kad tai įvyktų. Laikinos licencijos išdavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 ([2]) 9 straipsnio 1 dalį galėtų būti suprantamas kaip neigiamo signalo siuntimas rinkai apie oro vežėjų pajėgumą išsilaikyti, o tai savo ruožtu apsunkintų bet kokias finansines problemas, kurios kitu atveju būtų laikinos. Todėl, remiantis vertinimu, atliktu laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 1 d.

([1]) 2020 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2020 m. gegužės 25 d. Tarybos sprendimas.

([2]) 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

iki 2020 m. gruodžio 31 d., tikslinga nesustabdyti tokių oro vežėjų licencijos oro susisiekimui vykdyti ar jos neatšaukti, jei tai nekelia pavojaus saugai ir jei galima realiai numatyti, kad per 12 mėnesių įmanoma atlikti pakankamą finansinį pertvarkymą. Pasibaigus šiam 12 mėnesių laikotarpiui Sąjungos oro vežėjui turėtų būti taikoma Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta procedūra. Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga informuoti Komisiją taip pat turėtų būti taikoma ir sprendimų nesustabdyti licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimo ar jos neatšaukti atveju;

(4) be nepaprastosios padėties priemonių, kurios pagal Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 21 straipsnį galėtų būti taikomos spręsti trumpalaikiams nesklandumams, netikėtai iškilusiems susiklosčius nenumatytoms ir neišvengiamoms aplinkybėms, valstybės narės turėtų galėti atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiesiems nustatyti sąlygas, kad galėtų spręsti COVID-19 pandemijos sukeltas problemas, kurios gali trukti ilgesnį laiką. Imantis tokių nepaprastosios padėties priemonių kovai su COVID-19 pandemija, turėtų būti paisoma proporcingumo ir skaidrumo principų ir jos turėtų būti pagrįstos objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, kurie taikomi laikantis Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 21 straipsnio;

(5) oro uostuose, kuriuose antžeminių paslaugų teikėjų skaičius yra ribojamas pagal Tarybos direktyvos 96/67/EB ([3]) 6 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnį, teikėjus galima pasirinkti ne ilgesniam kaip septynerių metų laikotarpiui. Todėl teikėjai, kuriems tas laikotarpiui artėja prie pabaigos, gali patirti sunkumų gauti finansavimą. Todėl tas maksimalus laikotarpis turėtų būti pratęstas;

(6) dėl COVID-19 pandemijos oro uostuose, kuriuose antžeminių paslaugų teikėjų skaičius yra ribojamas, vienas ar daugiau teikėjų gali nustoti teikti savo paslaugas anksčiau, nei Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka bus pasirinktas naujas paslaugų teikėjas. Tokiomis aplinkybėmis tikslinga, kad oro uostą valdanti institucija galėtų tiesiogiai pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją, kuris paslaugas teiktų ne ilgiau kaip šešis mėnesius. Reikėtų priminti, kad dėl COVID-19 pandemijos oro uostą valdančiai institucijai prireikia nusipirkti antžeminių paslaugų ir ji yra perkantysis subjektas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES ([4]) 4 straipsnį, taikoma ta direktyva;

(7) pakankamas finansinis pertvarkymas turėtų būti atliekamas pagal planą, kuriuo siekiama išvengti darbuotojų atleidimo ir suteikiant garantijas, kad finansinis pertvarkymas nepakenks darbuotojų teisėms. Antžeminių paslaugų teikėjų leidimų pratęsimu turėtų būti siekiama darbo vietų ir darbuotojų teisių išsaugojimo;

(8) tolesnę COVID-19 pandemijos eigą ir jos poveikį oro transporto sektoriui sunku nuspėti. Komisija turėtų nuolat analizuoti COVID-19 pandemijos poveikį oro transporto sektoriui, ir, jei nepalankios sąlygos toliau išliktų, Sąjunga turėtų galėti nepagrįstai nedelsdama pratęsti šiame reglamente numatytų priemonių taikymo laikotarpį;

(9) siekiant pratęsti, kai tai reikalinga ir pagrįsta, laikotarpį, kuriuo kompetentingos licencijas išduodančios institucijos gali nuspręsti nesustabdyti licencijų oro susisiekimui vykdyti galiojimo ar jų neatšaukti, laikotarpį, kuriuo valstybės narės gali atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiesiems nustatyti sąlygas, ir laikotarpį, kuriuo gali būti pratęstos antžeminių paslaugų teikėjų sutartys bei kuriuo oro uostą valdanti institucija gali pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją tiesiogiai, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai dėl dalinio Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 pakeitimo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ([5]) nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

([3]) 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką (OL L 272, 1996 10 25, p. 36).

([4]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

([5]) OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

(10) atsižvelgiant į skubą, atsiradusią dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė COVID-19 pandemija, pateisinančių siūlomas priemones, ir visų pirma siekiant skubiai patvirtinti būtinas priemones, kad būtų išspręstos rimtos ir neatidėliotinos problemos, su kuriomis susiduria sektorius, buvo nuspręsta, kad tikslinga taikyti išimtį prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis), SESV ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje nustatytam aštuonių savaičių laikotarpiui;

(11) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008, atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(12) dėl nenumatyto ir staigaus COVID-19 protrūkio ir atitinkamoms priemonėms priimti būtinų teisėkūros procedūrų, tokių priemonių nebuvo įmanoma priimti laiku. Dėl šios priežasties šio reglamento nuostatos taip pat turėtų būti taikomos laikotarpiui iki jo įsigaliojimo. Atsižvelgiant į tų nuostatų pobūdį, toks taikomas požiūris nepažeidžia suinteresuotųjų asmenų teisėtų lūkesčių;

(13) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

(14) atsižvelgiant į skubą, atsiradusią dėl išimtinių aplinkybių, pateisinančių nustatytas priemones, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šiame reglamente nustatoma licencijų Bendrijos oro vežėjams išdavimo tvarka, Bendrijos oro vežėjų teisė teikti Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas ir Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugų kainų nustatymo tvarka. Jame taip pat nustatomos laikinos antžeminių paslaugų teikimo Sąjungos oro uostuose taisyklės.“;

2. 9 straipsnyje įterpiamos šios dalys:

„1a. Remdamasi 1 dalyje nurodytais vertinimais, atliktais nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali prieš baigiantis tam laikotarpiui nuspręsti nesustabdyti Sąjungos oro vežėjo licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimo ar jos neatšaukti, jei tai nekelia pavojaus saugai ir jei galima realiai numatyti, kad per ateinančius 12 mėnesių įmanoma atlikti pakankamą finansinį pertvarkymą. Pasibaigus 12 mėnesių laikotarpiui, ji peržiūri šio Sąjungos oro vežėjo rezultatus ir sprendžia, ar sustabdyti licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimą, ar ją atšaukti ir išduoti laikiną licenciją pagal 1 dalį.

1b. Jei Komisija, remdamasi Eurokontrolės, kuri yra bendro Europos dangaus oro eismo tinklo funkcijų tinklo valdytoja, paskelbtais duomenimis, nustato, kad oro eismo lygis, palyginti su lygiu atitinkamu 2019 m. laikotarpiu, toliau išlieka mažas ir greičiausiai toks išliks, ir taip pat, remdamasi geriausiais turimais moksliniais duomenimis, pavyzdžiui, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro turimais duomenimis, nustato, kad ši padėtis susiklostė dėl COVID-19 pandemijos poveikio, ji pagal 25a straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas atitinkamai pratęsiant šio straipsnio 1a dalyje nurodytą 2020 m. kovo 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpį.

1c. Komisija, naudodamasi 1b dalyje išdėstytais kriterijais, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija ne vėliau kaip 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei tenkinami 1b dalyje nurodyti kriterijai, Komisija kuo greičiau priima 1b dalyje numatytą deleguotąjį aktą.

1 d. Jei užsitęsusio COVID-19 pandemijos poveikio Sąjungos oro transporto sektoriui atveju yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 25b straipsnyje numatyta procedūra.“;

3. įterpiamas šis straipsnis:

„21a straipsnis

Nepaprastosios padėties priemonės, susijusios su COVID-19 pandemija

1. Nepaisant 21 straipsnio, laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. valstybės narės be 21 straipsnio 1 dalyje nurodyto Komisijos sutikimo gali atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiesiems nustatyti sąlygas, jei šių priemonių būtina imtis siekiant kovoti su COVID-19 pandemija. Imantis tokių priemonių turi būti paisoma proporcingumo ir skaidrumo principų, ir jos turi būti pagrįstos objektyviais bei nediskriminaciniais kriterijais.

2. Atitinkama valstybė narė nedelsdama apie tokias priemones, kaip nurodyta 1 dalyje, ir jų trukmę informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares ir nurodo tinkamas priežastis, pagrindžiančias poreikį imtis tų priemonių. Jeigu valstybė narė keičia tokias priemones, sustabdo jų taikymą ar jas atšaukia šiam reglamentui įsigaliojus, ji apie tai atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

3. Komisija bet kurios kitos susijusios valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva gali sustabdyti 2 dalyje nurodytų priemonių taikymą, jei jie neatitinka 1 dalies reikalavimų arba kitaip prieštarauja Sąjungos teisei.

4. Jei Komisija, remdamasi geriausiomis mokslo žiniomis, įrodymais ir duomenimis, pavyzdžiui, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro turimais duomenimis, patvirtinančiais, kad COVID-19 pandemija užsitęs, nustato, kad valstybių narių nustatyti naudojimosi skrydžių teisėmis suvaržymai, apribojimai ar sąlygos greičiausiai bus būtini ir pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, ji pagal 25a straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas atitinkamai pratęsiant tą laikotarpį.

5. Komisija, naudodamasi 4 dalyje išdėstytais kriterijais, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija ne vėliau kaip 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei būtina, Komisija kuo greičiau priima 4 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą.

6. Jei užsitęsusio COVID-19 pandemijos poveikio Sąjungos oro transporto sektoriui atveju yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 25b straipsnyje numatyta procedūra.“;

4. įterpiamas šis skyrius:

„IVa SKYRIUS

LAIKINOS ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ TAISYKLĖS

24a straipsnis

1. Nukrypstant nuo Tarybos direktyvos 96/67/EB (*) 11 straipsnio 1 dalies d punkto, su antžeminių paslaugų teikėjais, pasirinktais tos direktyvos 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, sudarytos sutartys ar suteikti leidimai, kurių galiojimas pasibaigia laikotarpiu nuo 2020 m. gegužės 28 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d., gali būti pratęsti iki 2022 m. gruodžio 31 d.

2. Nukrypstant nuo Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalies e punkto, laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., jeigu antžeminių paslaugų teikėjas nutraukia savo veiklą nepasibaigus laikotarpiui, kuriam jis buvo pasirinktas, oro uostą valdanti institucija ar valstybės narės kompetentinga institucija gali tiesiogiai pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją teikti paslaugoms ne ilgiau kaip šešis mėnesius arba iki 2020 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis yra ilgesnis.

3. Jei Komisija, remdamasi Eurokontrolės paskelbtais duomenimis, nustato, kad oro eismo lygis, palyginti su lygiu atitinkamu 2019 m. laikotarpiu, toliau išlieka mažas ir greičiausiai toks išliks, kad ši padėtis susiklostė dėl COVID-19 pandemijos poveikio ir kad dėl to Sąjungos oro uostuose nutrūko antžeminių paslaugų teikimas ar antžeminių paslaugų teikėjams kyla sunkumų gauti finansavimą, ji pagal 25a straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis reglamentas atitinkamai pratęsiant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus laikotarpius.

4. Komisija, naudodamasi 3 dalyje išdėstytais kriterijais, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija ne vėliau kaip 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei būtina, Komisija kuo greičiau priima 3 dalyje numatytą deleguotąjį aktą.

5. Jei užsitęsusio COVID-19 pandemijos poveikio Sąjungos oro transporto sektoriui atveju yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 25b straipsnyje numatyta procedūra.

_____

(*) 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką (OL L 272, 1996 10 25, p. 36).“;

5. įterpiami šie straipsniai:

„*25a straipsnis*

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 9 straipsnio 1b dalyje, 21a straipsnio 4 dalyje ir 24a straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami vienų metų laikotarpiui nuo 2020 m. gegužės 28 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 9 straipsnio 1b dalyje, 21a straipsnio 4 dalyje ir 24a straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 9 straipsnio 1b dalį, 21a straipsnio 4 dalį ir 24a straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

25b straipsnis

Skubos procedūra

1. Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškiama 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priežastys.

2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 25a straipsnyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi Europos Parlamento arba Tarybos pranešimą apie sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. gegužės 25 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkė*
D. M. SASSOLI	A. METELKO-ZGOMBIC